

да се желае. Всичко зависи отъ доброто достоинство на мѣстния управител въ областитѣ, билъ той валія, мютесарифъ или по-доленъ чинъ. Не на сѣкѫдѣ обаче населеніята сѫ честити да иматъ такива добри и достойни управители. Съ примѣри можъ да покажа на В. Високопрѣвосходителство, колко безцѣнио нѣщо е добъръ управител въ областитѣ, тамъ дѣто населеніето е било честито да има такъвъ. Но за жалостъ такива честити населенія сѫ една редкость голѣма—като нѣкои *oasisi*, тѣй да кажа, въ пространната дѣржава на Н. Императорско Величество Султана. Ако на сѣкѫдѣ управителитѣ бы ся водили по самата воля на вѣрховната власть, тази власть нѣмаше друго освѣнѣ да бѫде благословявана отъ честитѣ населенія! Когато усилията на Правителството, да прѣчисти чиновничеството въ областитѣ до степеньта да отговаря на званието си, ся увѣнчаятъ съ еполука, тогиба нека бѫде то увѣрено че това ще бѫде още една яка врѣзка за бѣлгарскія народъ къмъ дѣржавата, съ която се усилватъ и другитѣ, ония на признателността съ тая на благоденствіето.

„Азъ ще си позволя тута да покажа на В. Високопрѣвосходителство, че народното ново проявление у нашите бѣлгари, е плодъ все тѣй на нуждитѣ на времето.

„Послѣднѣе, отъ нѣколко мѣста въ бѣлгарското население заявиха желание, вмѣсто откупъ по военната повинност (аскеръ-бедели) да даватъ войници. За да се разбере, какво е накарало тѣзи бѣлгари да искатъ подобно измѣненіе естественно трѣбва да поглѣднемъ пакъ на самата характеристика на народа.

„Бѣлгаринътъ е землемѣлецъ или скотовъдецъ, качества които нѣкакъ далечъ стоятъ отъ свойствата на войнишкия духъ. Бѣлгаринътъ е миролюбивъ и трудолюбивъ, свойства които нѣматъ нищо общо съ немирния и славолюбивия духъ. При това той обича мѣсторожденiето си, кѫщата си, нивата си, толкова привързано, що въ тѣхъ се срѣдоточаватъ сичкитѣ негови мисли и удоволствия. Слѣдователно, ако въ този землемѣлецъ и миролюбивъ Бѣлгаринъ бы се проявилъ нѣкой путь войнишки духъ, то може да бѫде само, когато види испаднали въ опасность тѣзи свои любими прѣдмети, та скоче да ги брани. Вънъ отъ това, други никои отвлечени и идеални прѣдмети мѣжно би възбудили въ него духъ на самопожертвуваніе, сир. да жертвува спокойствiето и реалнитѣ си добрини. Желанието на тѣзи отъ Бѣлгаритѣ, които поискаха да служатъ войници на царството, отъ нищо друго непроистича, по моето мнѣнїе, освенъ отъ естественното желаніе за онова равенство, което пакъ самото царско правителство имъ е посочило. Туй желаніе възможно е да порастне и да стане нѣщо като всенародно исканіе, което ще принуди дѣржавнитѣ мѣжъ на царството да се занимаютъ, за какъ да го удовлетворятъ. Да се запревари това исканіе, което рано или късно ще го имаме, добре бы было, азъ мысля, ако правителството дадеше въ рѫцѣтѣ на населеніята охраната на тишината, бы удовлетворило до една степень желаніето на Бѣлгаритѣ, да служатъ и тѣ съ царското оржие на царството. Ако сѣко едно село, бѣлгарско или тур-